

31999R1267

26.6.1999

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 161/73

**NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1267/1999,
21. juuni 1999,
millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽³⁾

võttes arvesse regioonide komitee arvamust ⁽⁴⁾

ning arvestades, et:

(4) ühinemiseelses strateegias on ette nähtud ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend (*Instrument for Structural Policies for Pre-Accession – ISPA*), mille eesmärgiks on viia kandidaatriigid vastavusse ühenduse infrastruktuuris-tandarditega ja anda rahalist toetust keskkonnakaitse- ja transpordiinfrastruktuurimeetmetele;

(5) ISPA kaudu antav ühenduse abi, nõukogu 18. detsembri 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 3906/89 (Ungari Vabariigile ja Poola Rahvavabariigile antava majandusabi kohta) ⁽⁶⁾ alusel antav ühenduse abi ja nõukogu 21. juuni 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1268/1999 (ühenduse toetuse kohta ühinemiseelsetele meetmetele põlluma-janduse ja maapiirkondade arendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikides ühinemiseelsel perioodil) ⁽⁷⁾ alusel antav abi tuleb kooskõlastada nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1266/1999 (kan-didaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise ja määruse (EMÜ) nr 3906/89 ⁽⁸⁾ muut-mise kohta) ning selle suhtes kohaldatakse määruses (EÜ) nr 622/98 ja ühinemispartnerluse kohta tehtud üksikot-sustes ettenähtud tingimuslikkuse sätteid;

(1) Euroopa Ülemkogu 12. ja 13. detsembri 1997. aasta Luxembourgis istungjärgu otsustega nähakse ette tõhusta-tud ühinemiseelne strateegia Kesk- ja Ida-Euroopa kandi-daatriikide jaoks ning ühinemiseelne eristrateegia Küprose jaoks;

(2) Euroopa Ülemkogu 12. ja 13. detsembri 1997. aasta Luxembourgis istungjärgu otsustes sätestatakse, et käes-oleva määrusega ettenähtud abi antakse praegu kümnele Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriigile;

(3) nõukogu 16. märtsi 1998. aasta määrusega (EÜ) nr 622/98 (ühinemiseelse strateegia raames kandidaatriikidele antava abi kohta ja eelkõige ühinemispartnerluse loomise kohta) ⁽⁵⁾ nähakse ette, et partnerlus sisaldab ühtset raamis-tikku esmatähtsate valdkondade kohta ning kõiki ühinemi-seelseks abiks kasutada olevaid ressursse;

(6) eesmärk on saavutada tasakaal transpordiinfrastruktuuri-meetmete ja keskkonnakaitsemeetmete rahastamise vahel, võttes arvesse abi saavate riikide konkreetseid olusid;

(7) ISPA kaudu antav ühenduse abi peaks hõlbustama kandi-daatriikidel rakendada ühenduse keskkonnavalaseid õigus-akte ja kaasa aitama säästvale arengule nendes riikides;

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta otsu-ses nr 1692/96/EÜ (ühenduse suuniste kohta

⁽¹⁾ EÜT C 164, 29.5.1998, lk 4.

⁽²⁾ Arvamus on edastatud 6. mail 1999 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT C 407, 28.12.1998.

⁽⁴⁾ EÜT C 373, 2.12.1998.

⁽⁵⁾ EÜT L 85, 20.3.1998, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11. Määrust on viimati muudetud mää-rusega (EÜ) nr 753/96 (EÜT L 103, 26.4.1996, lk 5).

⁽⁷⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 87.

⁽⁸⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 68.

üleeuroopalise transpordivõrgu arendamiseks) ⁽¹⁾ kirjeldatakse ühist huvi pakkuvate projektide kriteeriume, mida tuleks vajaduse korral kasutada käesoleva määruse alusel abikõlblike meetmete valimiseks;

(9) nõukogu algatatud transpordiinfrastruktuuri vajaduste hindamine (*Transport Infrastructure Needs Assessment – TINA*) peaks hõlbustama eelismetmete valimist üldeuroopalise transpordivõrgu arendamiseks ühinemiseelisel perioodil;

(10) meetmete ettevalmistamise hõlbustamiseks tuleks ette näha, et komisjon teeb kõigi ISPA kaudu kasutada olevate ja kandidaatriikide vahel jagatavate ühenduse koguvahendite eraldiste suunava jaotuse;

(11) Euroopa Ülemkogu 12. ja 13. detsembri 1997. aasta Luxembourgis istungjärku otsuste lõikega 17 nähakse ette, et laienemisprotsessi kaasatud riikidele antav rahaline toetus rajaneb toetuse jagamisel võrdse kohtlemise põhimõtetel, sõltumata ühinemise ajast, pöörates erilist tähelepanu enim tuge vajavatele riikidele;

(12) tuleks kinnitada ISPA kaudu antava ühenduse abi määrad, et tõhustada ressursside kasutamisest saadavat mõju, soodustada kaasfinantseerimist ja erasektori rahastamisallikate kasutamist ning võtta arvesse meetmetest saadavat võimalikku puhastulu;

(13) ühenduse abi puhul tuleb tagada ühenduse finantsabi rakendamise selgus ja arusaadavus ning kontrollida rangelt assigneeringute kasutamist;

(14) ISPA kaudu antava ühenduse abi nõuetekohaseks juhtimiseks tuleks ette näha meetmete eelhindamise, järelevalve, järelhindamise ja kontrollimise meetodid, esitades järelhindamise põhimõtted ning määratledes järelevalve olemuse ja eeskirjad, ning näha ette meetmed juhuks, kui eiratakse eeskirju või ei täideta mõnda ISPA kaudu abi andmise tingimustest;

(15) üleminekuperioodil 1. jaanuarist 1999 kuni 31. detsembrini 2001 tuleks kõiki viiteid eurole üldjuhul käsitada viitenähtena eurole kui rahaühikule vastavalt nõukogu 3. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 974/98 (euro kasutuselevõtu kohta) ⁽²⁾ artikli 2 teisele lausele;

(16) käesoleva määruse rakendamises peaks komisjoni abistama halduskomitee;

(17) käesoleva määrusega ettenähtud meetmete rakendamine aitab kaasa ühenduse eesmärkide saavutamisele; asutamislepingus on käesoleva määruse vastuvõtmise volitused ettenähtud ainult artiklis 308,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määratlus ja eesmärk

1. Käesolevaga luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend, edaspidi "ISPA".

Et toetada Euroopa Liiduga ühinemise ettevalmistusi majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas keskkonna- ja transpordipoliitika alal vastavalt käesoleva määruse sätetele, annab ISPA abi järgmistele kandidaatriikidele: Bulgaaria, Eesti, Leedu, Läti, Poola, Rumeenia, Slovakkia ja Sloveenia, Tšehhi Vabariik, Ungari (edaspidi "abi saavad riigid").

2. ISPA kaudu antav ühenduse abi toetab iga abi saava riigi ühinemispartnerluses sätestatud eesmärkide saavutamist ning keskkonna ja transpordiinfrastruktuurivõrgu parandamiseks loodud vastavate riiklike programmide elluviimist.

Artikkel 2

Abikõlblikud meetmed

1. ISPA kaudu rahastatav ühenduse abi hõlmab keskkonna- või transpordialaseid projekte, tehniliselt ja rahaliselt iseseisvaid

⁽¹⁾ EÜT L 228, 9.9.1996, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1.

projektietappe, projektirühmi või projektikavu, edaspidi "meetmed". Projektietapp võib hõlmata ka ettevalmistavaid otstarbekus- ja tehnilisi uuringuid, mis on vajalikud projekti elluviimiseks.

2. Artiklis 1 nimetatud eesmärgi silmas pidades annab ühendus ISPA kaudu abi järgmistele valdkondadele:

a) keskkonnakaitsemeetmed, mis võimaldavad abi saavatel riikidel täita ühenduse keskkonnavaldkondades õigusaktides sätestatud nõudmisi ja ühinemispartnerluse eesmärgi;

b) säästvat liiklust edendavad transpordiinfrastruktuurimeetmed, eriti otsuses nr 1692/96/EÜ esitatud kriteeriumidele vastavad ühist huvi pakkuvates projektides sisalduvad meetmed ja meetmed, mis võimaldavad abi saavatel riikidel saavutada ühinemispartnerluse eesmärgi; see hõlmab riiklike võrkude ühendamist ja koostöömismist omavahel ning üleeuroopaliste võrkudega ja ligipääsu sellistele võrkudele.

Meetmed peavad olema piisavalt ulatuslikud, et avaldada olulist mõju keskkonnakaitsele või transpordiinfrastruktuurivõrkude parandamisele. Ühegi meetme kogumaksumus ei tohi olla väiksem kui 5 miljonit eurot. Kui see on nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse konkreetseid erilisi asjaolusid, võib meetme kogumaksumus olla väiksem kui 5 miljonit eurot.

3. Keskkonnakaitsemeetmete ja transpordiinfrastruktuuriga seotud meetmete vahel peab olema tasakaal.

4. Samuti võidakse abi anda:

a) abikõlblike meetmetega seotud ettevalmistavatele uuringutele, sealhulgas uuringutele, mis on vajalikud meetmete rakendamiseks;

b) tehnilise abi meetmetele, sealhulgas informatsiooni- ja avalikustamismeetmetele, eelkõige:

i) horisontaalmeetmetele, näiteks võrdlevad uuringud ühenduse abi mõju hindamiseks;

ii) meetmetele ja uuringutele, mis aitavad kaasa projektide eelhindamisele, järelvalvele, järelhindamisele ja kontrollimisele ning aitavad kindlustada ja tagada projektide kooskõlastatust ja kokkusobivust ühinemispartnerlusega ja

iii) meetmetele ja uuringutele, mis tagavad projektide tõhusa juhtimise ja elluviimise ning neis vajalike kohanduste tegemise.

Artikkel 3

Rahalised vahendid

Ühenduse abi ISPA kaudu antakse aastateks 2000–2006.

Eelarve täitmist korraldava asutus kinnitab iga aasta eraldised finantsperspektiivi piires.

Artikkel 4

Eraldiste suunav jaotus

Komisjon jaotab artiklis 14 sätestatud korras kogu ISPA kaudu antava ühenduse abi eraldised suunavalt abi saavate riikide vahel, lähtudes rahvaarvust, SKTst elaniku kohta ostujõu pariteedi järgi ja pindalast.

Seda eraldiste jaotust võib kohandada, et võtta arvesse iga abi saava riigi tulemusi ISPA meetmete rakendamisel eelnenud aastatel. Arvesse võetakse ka puudusi iga riigi keskkonnas ja transpordiinfrastruktuuris.

Artikkel 5

Vastavus ühenduse poliitikale

1. Ühenduse poolt ISPA kaudu rahastatavad meetmed peavad vastama Euroopa lepingute sätetele, sealhulgas riigiabi sätete rakendamise eeskirjadele, ja kaasa aitama ühenduse poliitika elluviimisele, eriti keskkonna kaitset ja parandamist ning transpordi ja üleeuroopalisi võrke puudutava poliitika elluviimisele.

2. Komisjon tagab käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete kooskõlastatuse ja kokkusobivuse ühenduse eelarvest saadud rahalise toetuse abil, sealhulgas piiriülest ja piirkondadevahelist koostööd käsitlevate ühenduse algatuste toetuse abil võetud meetmetega, Euroopa Investeeringupanga (EIP) tegevusega, sealhulgas selle ühinemiseelsete vahendite kaudu, ja muude ühenduse rahastamisvahenditega ning teatama sellest käesoleva määruse artikli 14 alusel moodustatud komiteele.

3. Komisjon püüab tagada abi saavates riikides vastavalt käesolevale määrusele võetavate meetmete kooskõlastatust ja kokkusobivust Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD), Maailmapanga ning teiste selliste finantsasutuste tegevusega ja teatab sellest käesoleva määruse artikli 14 alusel moodustatud komiteele.

Artikkel 6

Abi vormid ja määrad

1. ISPA kaudu antakse ühenduse abi tagastamatu otsetoetuse, tagasimakstava toetuse või mõnel muul kujul.

Juhtimisasutusele või mõnele muule ametiasutusele tagasimaksitud abi tuleb kasutada samal eesmärgil.

2. ISPA kaudu antava ühenduse abi määr võib ulatuda 75 %-ni riiklikest või samaväärsetest kulutustest, sealhulgas nende asutuste kulutustest, kelle tegevus toimub sellises haldus- või õiguslikus raamistikus, mille tõttu neid peetakse ametiasutustega võrdväärseks. Komisjon võib artiklis 14 sätestatud korras otsustada seda määra suurendada kuni 85 %-ni, eriti kui ta leiab, et ISPA üldeesmärkide saavutamiseks oluliste projektide elluviimiseks on vaja suuremat määra kui 75 %.

Kui ei ole tegemist tagasimakstava abiga või ühenduse olulise huviga, võib abi määra vähendada, et võtta arvesse:

- a) kaasfinantseerimise võimalusi;
- b) meetmetest saadavat võimalikku tulu ja
- c) selle põhimõtte asjakohast rakendamist, et saastaja peab maksma.

3. Vastavalt lõike 2 punktile b) tulu andvad meetmed on seotud:

- a) infrastruktuuridega, mille kasutamise eest peavad kasutajad maksma teenustasu;
- b) tootlike investeeringutega keskkonnasektoris.

4. Ettevalmistavaid uuringuid ja tehnilise abi meetmeid võib erandlikult rahastada 100 % ulatuses kogukuludest.

Komisjoni algatusel või nimel vastavalt käesolevale lõikele tehtavad kogukulutused ei tohi ületada 2 % ISPA-le tehtud kogueraldisest.

Artikkel 7

Meetmete eelhindamine ja heakskiitmine

1. Komisjon teeb otsused ISPA kaudu rahastatavate meetmete kohta artiklis 14 sätestatud korras.

2. Abi saavad riigid esitavad komisjonile abitaotluse. Komisjon võib siiski omal algatusel anda toetust vastavalt artikli 2 lõikele 4, kui see on ühenduse esmastest huvides.

3. Taotlus peab sisaldama järgmist:

- a) I lisas nimetatud informatsiooni;
- b) kogu asjakohast informatsiooni, mis tõendab, et meetmed on kooskõlas käesoleva määrusega ja II lisas nimetatud kriteeriumidega, ning eelkõige seda, et nendega saavutatakse keskmise tähtajaga majanduslikku ja sotsiaalset kasu, mis on vastavuses tarvitatud vahenditega.

4. Pärast abitaotluse laekumist ja enne meetme heakskiitmist hindab komisjon põhjalikult meetme vastavust II lisas nimetatud kriteeriumidele.

5. Komisjoni otsustes meetmete heakskiitmise kohta nähakse ette finantsabi määr ja rahastamiskava ning meetmete rakendamiseks vajalikud sätted ja tingimused.

6. ISPA raames antav ja muu ühenduse abi meetmele ei tohi koos ületada 90 % selle meetmega seotud kogukulutustest.

7. Komisjon võtab vastu ühised eeskirjad kulutuste abikõlblikkuse kohta artiklis 14 sätestatud korras.

Komisjon võtab väljamaksete tegemise üksikasjalikud eeskirjad vastu artiklis 14 sätestatud korras.

4. Meetmeid puudutava maksesüsteemi üksikasjad nähakse ette iga abi saava riigi finantsprotokollis.

Artikkel 8

Maksekohustused ja väljamaksed

1. Komisjon teeb ISPA kaudu kulutusi kooskõlas Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmäärusega vastavalt komisjoni ja abi saava riigi koostatavale finantsprotokollile.

Meetmetele antava abiga seotud iga-aastased eelarvelised maksekohustused täidetakse ühel järgnevast kahest viisist:

a) artikli 2 lõikes 2 nimetatud vähemalt kaheaastase kestusega meetmetega seotud maksekohustused täidetakse vastavalt punktile b tavaliselt iga-aastaste osamaksetena.

Esimese aasta osamaksetega seotud maksekohustused võetakse finantsprotokolli koostamise järel. Järgmiste aastate osamaksetega seotud maksekohustused võetakse meetme esialgse või parandatud rahastamiskava alusel ning täidetakse põhimõtteliselt iga majandusaasta alguses, hiljemalt kõnesoleva aasta 1. aprillil vastavalt selle aasta kuluprognosile;

b) alla kaheaastase kestusega meetmete puhul või meetmete puhul, milles ühenduse abi ei ületa 20 miljonit eurot, võib esimese, kogu abist kuni 80 % moodustava maksekohustuse täita pärast finantsprotokolli koostamist. Abi ülejäänud osa maksatakse vastavalt meetme rakendamise etapile.

2. Välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, tühistatakse sellisele meetmele ettenähtud abi, mille töödest olulist osa ei ole alustatud lepingus kokkulepitud aja jooksul.

3. Meetmetele antava finantsabi väljamaksed võib teha ettemakse, vahemakse või lõppmakse vormis vastavalt tegelikele ja tõendatud kulutustele.

Artikkel 9

Juhtimine ja kontroll

1. Komisjon nõuab, et abi saavad riigid:

a) loovad 1. jaanuarist 2000 ja hiljemalt 1. jaanuariks 2002 juhtimis- ja kontrollisüsteemi, mis tagab, et:

i) käesoleva määruse alusel antavat abi rakendatakse nõuetekohaselt ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega;

ii) juhtimisfunktsioon on kontrollifunktsioonist lahus;

iii) komisjonile esitatavad kuludeklaratsioonid on täpsed ning koostatud, kasutades raamatupidamissüsteeme, mis põhinevad tõendavatel dokumentidel, mida on võimalik kontrollida;

b) kontrollivad regulaarselt ühenduse rahastatavate meetmete nõuetekohast rakendamist;

c) väldivad eeskirjade eiramist ja võtavad meetmeid selle vastu;

d) nõuavad tagasi summad, mis on kaotatud eeskirjade eiramise või hooletuse tagajärjel.

2. Ilma et see piiraks abi saavate riikide tehtavat kontrolli, võivad komisjoni ja kontrollikoja ametnikud või nende nõuetekohaselt volitatud esindajad kohapeal teha tehnilist või finantsauditit, sealhulgas pistelist kontrolli ja lõppauditit.

3. Lõigetes 1 ja 2 kehtestatud põhimõtete üksikasjalikud rakendussätted esitatakse finantsprotokollis koos komisjoni ja abi saavate riikide vahelisi kontrolliprogramme ja -meetodeid käsitlevate koostöö- ja kooskõlastamiskorraldustega. Komisjon teatab sellest käesoleva määruse artikli 14 alusel moodustatud komiteele.

4. Finantsprotokoll sisaldab ka sätteid abi vähendamise, peatamise või tühistamise kohta juhul, kui osa abist või abi tervikuna ei ole teatava meetme rakendamise puhul õigustatud.

5. Käesoleva määruse rakendamisel tagab komisjon, et peetakse kinni usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetest, eriti III lisas nimetatud punktidest.

Artikkel 10

Euro kasutamine

1. Abitaotlustes ja asjakohastes rahastamiskavades esitatavad summad väljendatakse eurodes.

2. Komisjoni heakskiidetud abisummad ja rahastamiskavad väljendatakse eurodes.

3. Vastava väljamaksetaotluse tõenduseks esitatakse kuludeklaratsioon väljendatakse eurodes.

4. Komisjon teeb finantsabi maksed eurodes abi saava riigi määratud asutusele.

Artikkel 11

Järelevalve ja järelhindamine

Abi saavad riigid ja komisjon tagavad käesoleva määruse kohaselt võetavate meetmete rakendamise järelevalve ja järelhindamise vastavalt IV lisa sätetele.

Artikkel 12

Aastaaruanne

Komisjon esitab aastaaruande ISPA kaudu antava ühenduse abi kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele. Aastaaruanne sisaldab V lisas nimetatud informatsiooni.

Euroopa Parlament esitab aruande kohta oma arvamuse kolme kuu jooksul. Komisjon teatab, mil viisil seda arvamust on arvesse võetud.

Komisjon tagab, et abi saavaid riike informeeritakse regulaarselt ISPA tegevusest.

Artikkel 13

Informatsioon ja avalikustamine

1. Ühenduselt ISPA kaudu finantsabi saanud meetmete rakendamise eest vastutavad abi saavad riigid tagavad, et selle meetme kohta antakse asjakohast teavet, pidades silmas:

a) üldsuse teavitamist ühenduse osast nendes meetmetes;

b) võimalike abisaajate ja majandusorganisatsioonide teavitamist nende meetmete pakutavatest võimalustest.

Abi saavad riigid tagavad eelkõige, et püstitatakse hästi nähtavad ühenduse logoga sildid, millel on näidatud ühenduse osalus meetmete rahastamises, ning et ühenduse institutsioonide esindajad kaasatakse nõuetekohaselt ISPA kaudu antava ühenduse abiga seotud tähtsamatesse avalikesse ettevõtmistesse.

Abi saavad riigid informeerivad komisjoni igal aastal käesoleva lõike alusel tehtud algatustest.

2. Komisjon võtab vastu informatsiooni ja avalikustamist puudutavad üksikasjalikud eeskirjad artiklis 14 sätestatud korras.

Ta teatab eeskirjadest Euroopa Parlamendile ja avaldab need *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 14

Komitee

1. Komisjoni abistab korralduskomitee, edaspidi "komitee", kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja. Euroopa Investeerimispank nimetab komiteesse oma hääleõiguseta esindaja.

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse

kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 205 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. a) Komisjon võtab meetmed vastu ning neid kohaldatakse viivitamata.

b) Kui meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas, teatab komisjon sellest viivitamata nõukogule. Sellisel juhul:

— lükkab komisjon vastuvõetud meetmete kohaldamise edasi tähtaja võrra, mis nähakse ette igas nõukogu vastuvõetud aktis, kuid mis ei tohi mingil juhul olla pikem kui kolm kuud alates teatamisest,

— võib nõukogu eelmises alapunktis osutatud tähtaja jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega teha teistsuguse otsuse.

4. Komitee võib läbi vaadata kõiki käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimusi, mille eesistuja on esitanud, sealhulgas liikmesriigi esindaja taotlusel esitatud küsimusi.

5. Komitee võtab oma töökorra vastu kvalifitseeritud häälteenamusega.

Artikkel 15

Vahendite ümberjaotamine

Euroopa Liiduga ühinedes kaotab riik õiguse saada toetust käesoleva määruse alusel. Vahendid, mis kandidaatriigi Euroopa

Liiduga ühinedes vabanevad, jaotatakse ümber artikli 1 lõikes 1 nimetatud teistele kandidaatriikidele. Ümberjaotamine põhineb kandidaatriigi toetusevajadusel ja toetuse vastuvõtmise võimel ning artiklis 4 sätestatud kriteeriumidel.

Nõukogu teeb komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse, millega määratakse ümberjaotamise üldised põhimõtted.

Teises lõigus nimetatud nõukogu otsust silmas pidades otsustab komisjon kasutada olevate vahendite ümberjaotamise teiste abi saavate riikide vahel artiklis 14 sätestatud korras.

Artikkel 16

Lõpp- ja üleminekusätted

Nõukogu vaatab komisjoni ettepanekul käesoleva määruse uuesti läbi 31. detsembriks 2006. Nõukogu tegutseb ettepaneku põhjal asutamislepingu artiklis 308 sätestatud korras.

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Luxembourg, 21. juuni 1999

Nõukogu nimel

eesistuja

G. VERHEUGEN

I LISA

Taotluste sisu (artikli 7 lõike 3 punkt a)

Taotlused peavad sisaldama järgmist informatsiooni:

1. rakendamise eest vastutava organi nimi ning meetme laad ja kirjeldus;
2. meetme maksumus ja elluviimiskoht, sealhulgas vajaduse korral viide ühendamis- ja koostöövõimalusele samas transpordikoridoris rakendatavate meetmetega;
3. töö teostamise ajakava;
4. kulude-tulude analüüs, sealhulgas otsene ja kaudne mõju tööhõivele, mis tuleb võimaluse korral kvantifitseerida;
5. nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ (teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõjude hindamise kohta) ⁽¹⁾ ettenähtud hindamisega sarnane keskkonnamõju hindamine;
6. vastavus konkurentsioiguse sätetele ja riigihankelepingusätetele;
7. rahastamiskava, sealhulgas võimaluse korral informatsioon meetme majandusliku elujõulisuse kohta ja kogu finantseeringu kohta, mida abi saav riik taotleb ISPA-lt, EIP-lt, kaasa arvatud selle ühinemiseelsetest vahenditest, muudest ühenduse või liikmesriigi allikatest, EBRDst või Maailmapangast;
8. meetmete vastavus ühenduse poliitikale;
9. informatsioon korralduste kohta, millega tagatakse seadmete tõhus kasutamine ja hooldus;
10. (keskkonnakaitsemeetmed) meetme elluviimiskoht ja tähtsus vastava riigi keskkonnastrateegias, mis on sätestatud *acquis communautaire* ülevõtmise siseriiklikus programmis;
11. (transpordimeetmed) siseriiklik transpordi arendusstrateegia ning meetmete elluviimiskoht ja tähtsus selles strateegias, sealhulgas vastavuse ulatus üleeuroopaliste võrkude ja üldeuroopalise transpordipoliitika suunistele.

⁽¹⁾ EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40. Direktiivi on muudetud direktiiviga 97/11/EÜ (EÜT L 73, 14.3.1997, lk 5).

II LISA

Meetmete eelhindamine (artikli 7 lõike 3 punkt b ja artikli 7 lõige 4)

- A. Meetmete eelhindamisel tuleb kohaldada järgmisi kriteeriume, et tagada vastavalt artiklile 2 nende kõrge kvaliteet:
1. meetmetega saavutatav majanduslik ja sotsiaalne kasu, mis on vastavuses tarvitatud vahenditega, sealhulgas nende võimalik mõju erafinantseeringutele; hindamisel peetakse silmas kulude-tulude analüüsi;
 2. korraldused, millega tagatakse meetmete tõhus juhtimine;
 3. sekkumisvaldkondade suhtes ühinemispartnerlusega kehtestatud prioriteedid;
 4. meetmete panus ühenduse keskkonnapoliitika rakendamisse ja I lisas nimetatud keskkonnamõju hindamise tulemused;
 5. meetmete panus üleeuroopalisse võrku ja ühisesse transpordipoliitikasse;
 6. sobiva tasakaalu loomine keskkonnanõuete ja transpordiinfrastruktuuri nõuete vahel;
 7. võimalike alternatiivsete rahastamisviiside arvesse võtmine vastavalt artiklile 6.
- B. Vajaduse korral võib komisjon taotleda EIP, EBRD või Maailmapanga osalust meetmete eelhindamises. Komisjon vaatab abitaotlused läbi, et eelkõige kontrollida, kas haldus- ja finantsmehhanismid võimaldavad meetmeid tõhusalt rakendada.
- C. Komisjon hindab meetmeid nende oodatava mõju määramiseks seoses käesolevas määruses sätestatud eesmärkidega, kasutades kvantitatiivseid näitajaid. Hindamise tõhustamiseks tagavad abi saavad riigid I lisas nimetatud vajaliku informatsiooni kättesaadavuse, sealhulgas teostatavusuuringute ja eelhindamiste tulemused ning andmed kasutamata võimaluste kohta ja meetmete kooskõlastatuse kohta samas transpordikoridoris olevate ühist huvi pakkuvate meetmetega.
-

III LISA

Finantshaldus ja -kontroll (artikli 9 lõige 5)

1. Igas abi saavas riigis määratakse keskus, mille kaudu ISPA raames eraldatavaid ühenduse vahendeid suunatakse.

Selle keskuse juhil on kogu vastutus vahendite haldamise eest kõnealuses abi saavas riigis.

2. Abi saavate riikide haldus- ja kontrollisüsteemidega tuleb ette näha piisav kontrolljälg, et võimaldada eelkõige:

- viia komisjonile esitatud kinnitatud raamatupidamise koondaruanne eri haldustasanditel vastavusse raamatupidamisdokumentide ja tõendavate dokumentidega,

- kontrollida kasutada olevate ühenduse ja muude vahendite ülekandmist,

- läbi vaadata projekti tehnilised ja finantskavad, arenguaruanded ning pakkumis- ja tellimismenetlus eri haldustasanditel.

3. Töö-, tarne- või teeninduslepingu saamise kord tuleb täpsustada finantsprotokollis ja see peab järgima finantsmääruse IX jaotisega ettenähtud peamisi põhimõtteid, eriti:

- abi saav riik peab rakendama finantsprotokolli meetmeid tihedas koostöös komisjoniga, kellele jääb vastutus assigneeringute kasutamise eest,

- komisjon tagab tihedas koostöös abi saava riigiga, et pakkumismenetluses osalejad saavad konkureerida võrdsetel alustel, et ei esine diskrimineerimist ja et valitud pakkumine on majanduslikult kõige kasulikum.

Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1266/1999 artiklile 12 võib assigneeringuid hallata detsentraliseeritult, eelkõige komisjoni eelneva heakskiidu puhul pakkumise algatamisele ning pakkumiste hindamise, lepingute sõlmimise ja finantshalduse puhul.

Need sätted, mis nähakse finantsprotokollis ette koos abi saava riigiga, peavad arvesse võtma riigi kvantitatiivset ja kvalitatiivset finantshaldus- ja -kontrollisuutlikkust.

4. Sõltumatud pädevad siseriiklikud finantskontrolliasutused peavad kooskõlas rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditistandarditega tegema asjakohast sise- ja välisfinantskontrolli. Igal aastal saadetakse komisjonile auditikava ja tehtud auditite tulemuste kokkuvõte. Audiitori aruanded peavad olema komisjoni käsutuses.

Komisjon ja abi saav riik teevad koostööd auditiga seotud programmide ja kontrollimeetodite kooskõlastamiseks, et saada kontrollimisest võimalikult suurt kasu.

Abi saav riik peab tagama, et kui kontrollijaks on komisjoni ametnikud või komisjoni nõuetekohaselt volitatud esindajad, on nendel isikutel õigus kontrollida kohapeal kõiki asjakohaseid dokumente ja kontosid, mis on seotud finantsprotokolli alusel rahastamisega. Abi saavad riigid aitavad kontrollikojal teha ISPA kaudu eraldatavate vahendite kasutamisega seotud auditeid.

Vastutavad asutused hoiavad kõik projekti kulutusi käsitlevad tõendavad dokumendid kättesaadavana viie aasta jooksul pärast viimast projektiga seotud makset.

5. Iga abi saava riigiga sõlmitud finantsprotokoll sisaldab järgmisi finantseerimisparandusi ettenägevaid sätteid:

Kui meetme rakendamine ei õigusta abi tervikuna või osa abist, vaatab komisjon juhtumi läbi, eelkõige nõudes, et abi saav riik esitaks oma seletused ettenähtud ajavahemiku jooksul ja parandaks eeskirjade eiramise.

Pärast lõikes 1 nimetatud läbivaatamist võib komisjon asjaomasele meetmele antavat abi vähendada, selle peatada või tühistada, kui läbivaatamise käigus ilmneb eeskirjade eiramine, vahendite väär ühendamine, abi andmise mõne tingimuse täitmata jätmine või eelkõige mis tahes oluline muudatus, mis avaldab mõju meetme rakendamise laadile või tingimustele ja millele ei ole taotletud komisjoni heakskiitu. Toetuse vähendamise või tühistamise korral tuleb makstud summad tagasi maksta.

Kui komisjon leiab, et eeskirjade eiramisi ei ole parandatud või meetme rakendamine tervikuna või osaliselt ei õigusta abi tervikuna või osa abist, vaatab komisjon juhtumi läbi ja nõuab, et abi saav riik esitaks oma seletused ettenähtud ajavahemiku jooksul. Kui abi saav riik ei ole pärast läbivaatamist võtnud parandusmeetmeid, võib komisjon:

- a) vähendada avanssi või selle tühistada;
- b) meetmele antud abi tervikuna või osaliselt tühistada.

Komisjon määrab korrektsiooni mahu, võttes arvesse eeskirjade eiramise laadi ning haldus- ja kontrollisüsteemides esinevate puuduste ulatust. Iga alusetult makstud summa makstakse komisjonile tagasi. Sellisele summale lisatakse viivis hilinevad makse pealt vastavalt komisjoni vastuvõetavale korrale.

IV LISA

Järelevalve ja järelhindamine (artikkel 11)

- A. Järelevalvet teostatakse ühiselt kokkulepitud aruandluskorra, pistelise kontrolli ja selleks eesmärgiks loodud komiteede kaudu. Järelevalvet teostatakse materiaalsete ja finantsnäitajate alusel. Nimetatud näitajad on seotud projekti eripära ja eesmärkidega. Näitajad peavad näitama meetme elluviimise etappi esialgse kava ja eesmärkidega võrreldes, juhtimises tehtud edusamme ning kõiki sellega seotud probleeme.
- B. Könesolevad komiteed moodustatakse asjaomase abi saava riigi ja komisjoni vahelise kokkuleppe alusel. Komiteedes on esindatud abi saava riigi määratud asutused või organid, komisjon ja, kui see on asjakohane, EIP. Kui piirkondlikud ja kohalikud asutused ning eraettevõtjad on pädevad projekti ellu viima ja kui nad on otseselt projektiga seotud, on ka nemad sellistes komiteedes esindatud.
- C. Meetme eest vastutav asutus või organ esitab komisjonile iga meetme kohta arenguaruande kolme kuu jooksul pärast rakendamise iga täisaasta lõppu.
- D. Järelevalve tulemuste alusel ja järelevalvekomitee märkusi arvestades kohandab komisjon, vajaduse korral abi saavate riikide ettepaneku põhjal, algselt heakskiidetud abi summasid ja tingimusi ning rahastamiskava.

Komisjon määratleb asjakohase korra nende kohanduste tegemiseks ja diferentseerib kohandused vastavalt nende laadile ja tähtsusele.

- E. Meetme eest vastutav asutus või organ esitab komisjonile kuue kuu jooksul pärast meetme või projektietapi lõpetamist lõpparuande. Lõpparuanne sisaldab järgmist:
1. tehtud töö kirjeldus, materiaalsed näitajad, töö liigi järgi kvantifitseeritud kulutused ning meetmed, mida on võetud abi andmise otsuses sisalduvate eritingimuste alusel;
 2. kinnitus töö vastavuse kohta abi andmise otsusele;
 3. esimene hinnang oodatavate tulemuste saavutamise ulatuse kohta, sealhulgas:
 - a) meetme rakendamise tegelik kuupäev;
 - b) teave meetme juhtimise kohta pärast selle lõpetamist;
 - c) kui see on asjakohane, finantsprognooside kinnitus, eriti seoses tegevuskulude ja oodatavate tuludega;
 - d) sotsiaalmajandusliku prognoosi kinnitus, eriti prognoositavad kulud ja tulud;
 - e) keskkonnakaitsemeetmete kirjeldus ja maksumus.
 4. informatsioon avalikustamismeetmete kohta.

- F. Järelhindamisel hinnatakse ressursside kasutamist ning abi tõhusust, tulemuslikkust ja mõju. Hinnatakse ka meetmete rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid ning saavutusi ja tulemusi. Pärast meetmete lõpetamist hindavad komisjon ja abi saavad riigid meetmete rakendamise viisi, sealhulgas ressursside tulemuslikku ja tõhusat kasutamist. Järelhindamisel hinnatakse ka meetmete rakendamise tegelikku mõju, et hinnata, kas esialgsed eesmärgid on saavutatud. Järelhindamisel peetakse muu hulgas silmas ka meetmete panust ühenduse keskkonnapoliitika elluviimisse, üleeuroopalistesse võrkudesse ja ühisesse transpordipoliitikasse ning nende keskkonnamõju.
- G. ISPA kaudu antava ühenduse abi tõhustamiseks tagab komisjon, et ISPA juhtimisel pööratakse erilist tähelepanu selgusele ja arusaadavusele.
- H. Järelevalve ja järelhindamise üksikasjalikud eeskirjad nähakse ette otsustes, millega komisjoni kiidab meetmed heaks.
-

V LISA

Komisjoni aastaaruanne (artikkel 12)

Aastaaruanne sisaldab järgmist informatsiooni:

1. ISPA kaudu antud ja väljamakstud ühenduse finantsabi, jaotatuna aasta kaupa abi saava riigi ja projektiliigi järgi (keskkond või transport);
 2. ISPA kaudu antava ühenduse abi panus ühenduse keskkonnapoliitika rakendamisse ja üleeuroopaliste transpordiinfrastruktuurivõrkude tugevdamisse abi saavates riikides; tasakaal keskkonnakaitsemeetmete ja transpordiinfrastruktuuriga seotud meetmete vahel;
 3. ISPA kaudu ühenduse abi saavate meetmete vastavuse hindamine ühenduse poliitikaga, sealhulgas keskkonnakaitse-, transpordi- ja konkurentsipoliitikaga ning riigihankelepingute sõlmimisega;
 4. meetmed, mida on võetud tagamaks ISPA kaudu rahastatavate meetmete ning ühenduse eelarve, EIP ja teiste ühenduse rahastamisvahendite osalusel rahastatavate meetmete vaheline kooskõla ja kokkusobivus;
 5. abi saavate riikide investeeringud keskkonnakaitse ja transpordiinfrastruktuuri;
 6. ettevalmistavad uuringud ja tehnilise abi meetmed, mida on rahastatud;
 7. meetmete eelhindamise, järelevalve ja järelhindamise tulemused, sealhulgas informatsioon meetmete kohandamise kohta, et need vastaksid eelhindamise, järelevalve ja järelhindamise tulemustele;
 8. EIP osalus meetmete hindamisel;
 9. kokkuvõtte kontrolli tulemuste, tuvastatud eeskirjaeiramiste ning algatatud haldus- ja kohtumenetluste kohta;
 10. informatsioon avalikustamismeetmete kohta.
-